

***Erivajadustega laps ja nooruk.
Mida on oluline teada teenustest
ja toetustest Eesti seadusruumis.***

Helve Maripuu

SA TÜK lastekliinik sotsiaaltöötaja

Helve.Maripuu@kliinikum.ee

Eriolümpia perefoorum 23.10.2015

:

- *Haigekassa*
- *Sotsiaalkindlustusamet*
- *Maavalitsus*
- *Töötukassa*
- *Kohalik omavalitsus*
- *Erirühm või –klass lasteaia või koolis*
- *Mõni kolmanda sektori asutus (MTÜ, SA, fond, ühendus, liit)*

Haigekassa

- *Tervishoiuteenused*
- *Haiglaravi*
- *Tervisekindlustus (sh EU)*
- *Ajutine töövõimetus*
- *Ravimihüvitis*

Sotsiaalkindlustusamet

- *Erivajadustega inimeste toetused*
- *Rehabilitatsioonisüsteem (teenused) lastele ja täiskasvanutele*
- *Püsiva töövõimetuse ekspertiis / töövõime protsent*

Erivajaduse aste

- *Lapsel (kuni 16-aastasel lapsel) ja vanaduspensioniealisel inimesel tuvastatakse puude raskusaste lähtuvalt kõrvalabi, juhendamise või järelevalve vajadusest järgmiselt:*
- *- sügav, kui inimene vajab ööpäevaringselt pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet;*
  - raske, kui inimene vajab igal ööpäeval kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet;*
  - keskmine, kui inimene vajab regulaarset kõrvalabi või juhendamist väljaspool oma elamiskohta vähemalt korra nädalas.*

Puudeastme muutmise ja toetuse vähenemise põhjused

Rehabilitatsiooniteenused

- *psühholoog, sotsiaaltöötaja, logopeed, füsioterapeut, tegevusterapeut, eripedagoog, teenused individuaalselt, perele, grupile*
- *Reh-teenuste summa kalendriaastas- 1395€ aastas (füsioterapeut 234€)*
- *Puudega lapse toetus 2015.aastal- keskmine puue 69,04€, raske ja sügav puue 80,55€. Puudetoetus ei sõltu diagnoosist, ei saa individualiseerida.*
- *Lisapuhkepäev*
- *Reh-meeskonnad võivad olla ka haiglate juures*

Transport

- ***Puudega lapsel ühistransport tasuta, saatja soodustus sõltub KOV-ist ja/või firmast (laps siin kuni 16-aastane); ühistranspordiseadus §27***
- ***Kui inimese elukoht ja rehabilitatsiooniteenuse osutaja asukoht on erinevates valdades või linnades, siis riik kompenseerib sõidukulud nii rehabilitatsiooniteenuse saajale kui ka vajadusel tema saatjale (lapsevanemale, abikaasale, hooldajale vm abistajale), kummalegi maksimaalselt 41,55 eurot aastas.***

Puudega isiku kaart või abivahendi kaart?

- *Puudega isiku kaart väljastatakse Sotsiaalkindlustusametist erivajaduse tõendamiseks;*
- *Isikliku abivahendi kaart väljastatakse Maavalitsusest (mõnes kohas võib olla KOV), et isikul oleks võimalik taotleda abivahendeid soodustingimustel;*

Õppelaen

Õppelaen tasutakse ühele lapsevanemale, kes lapse hooldusvajadusest tulenevalt ei saa minna tööle.

**- laps sügava puudega, kuni 17-aastane (17 k.a.),
laen peab olema võetud enne puude tuvastamist;
laps peab elama kodus, ei tohi olla
hooldusasutuses või teises perekonnas
hoolduslepinguga;**

(2014. a. jaanuar)

Kohalik omavalitsus

- *Sotsiaalnõustamine*
- *Tugiisik perele*
- *Tugiisik lapsele*
*sõlmitakse leping kolme poole- KOV, pere, teenuseosutaja-
vahel*
- *Psühholoogiline nõustamine*
- *Tartu- lisa-lapsehoiuteenus; maht on kuni 150 tundi
poolaastas, teenuse määramise otsustab lastekaitse
spetsialist*
- *Lapsehoiuteenus*
*riiklikult rahastatud teenus raske ja sügava puudega
lapsega perele, 402€ aastas (2014.a.)*

Lapsehoiuteenus

- *Raske või sügava puudega lapse vanemale hüvitab riik lapsehoiuteenuse kulusid seetõttu, et nendel lapsevanematel on tavalisest suurem hoolduskoormus ning suurem vajadus hooldamisest vaba aja järgi.*
- *Lapsevanem võib teenust kasutada nii ööpäevase kui ka päevase teenusena. Teenust on võimalik kasutada ka tundide arvestuses. Ööpäevane teenus võib sobida vanemate puhkusel või lähetusel viibimise ajaks.*
- *Lapsevanem esitab lapsehoiuteenuse hüvitise saamiseks taotluse koos nõutavate dokumentidega elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele (lapse isikut tõendava dokumendi koopia, lapse reh-plaani koopia, arstliku ekspertiisi komisjoni otsuse koopia lapsele puude raskusastme määramise kohta).*

Kohalik omavalitsus

- **Invatransport**

on osaliselt toetatud transporditeenus. Teenust osutatakse liikumis- ja nägemispuudega inimestele, kes puudest tingituna ei saa kasutada ühistransporti. Teenuse sihtgrupiks on raske või sügava puudega isikud

- *Tartu- sotsiaaltransporditeenus liiniveona (kodust haridusasutusse ja tagasi, õppeaasta vältel)*

- **Hooldajatoetus ja sellega kaasnev sotsiaalkindlustus**

Hooldajatoetus määratakse puudega last kasvatavale vanemale, kes lapse tervislike erivajaduste tõttu ei saa tööl käia.

Hooldajatoetus on igakuine sotsiaaltoetus ning määratakse tähtajaliselt kuni lapsele määratud puude kehtivuse tähtajani või seatud eestkoste või perehoolduslepingu lõpptähtajani.

Hooldajatoetus

- **Näiteks Orava vallas sõltub eelarvest, määratakse igal aastal uuesti.**
- **Loksa vald- hooldajatoetuse määr 25,56€**
- **Paide linn- hooldajatoetus 26€ kuus**
- **Surju vald- Hooldajatoetust makstakse igakuiselt:**
  - 1) 3-16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse hooldajatoetus on 20 eurot kuus:**
  - 2) 16-18 –aastase raske puudega lapse hooldajatoetus on 16 eurot kuus;**
  - 3) 16-18 - aastase sügava puudega lapse hooldajatoetus on 26 eurot kuus**
- **Pärnu linn- Puudega lapse hooldajale makstava toetuse suurus on:**
  - 1) 3-16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse hooldamisel 75 eurot kuus;**
  - 2) 16-18-aastase raske puudega lapse hooldamisel 60 eurot kuus;**
  - 3) 16-18-aastase sügava puudega lapse hooldamisel 100 eurot kuus.**

Hooldajatoetus

Hooldajatoetust ei määrata taotlejale:

- ***kes saab töötutoetust või töötuskindlustuse hüvitist;***
- ***kellele on määratud raske või sügav puue või kes saab riiklikku pensioni;***
- ***kes saab lapsehooldustasu alla 3-aastase lapse hooldamise eest;***
- ***kui lapse hooldamine on püsivalt tagatud teiste sotsiaal- ja/või haridusteenustega, täiendatavate toetuste või muu abi osutamisega***

KOV ja nõustamiskomisjon

- *Erirühmad hariduslike erivajadustega lastele lasteaias, eriklassid koolis*
Vajalik nõustamiskomisjoni otsus
Nõustamiskomisjoni ülesanne on soovitude andmine:
  - *sobivate õppe ja kasvatuse tingimuste kohaldamiseks;*
  - *koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamiseks;*
  - *alla seitsmeaastase lapse kooli vastuvõtmiseks.*
- *Nõustamiskomisjonis on vähemalt viis liiget, sh eripedagoog, logopeed, koolipsühholoog, sotsiaaltöötaja ja maa- või linnavalitsuse esindaja. Vajaduse korral võib nõustamiskomisjon kaasata oma töösse ka muid eksperte.*

SA Innove- Rajaleidja- Nõustamiskomisjon (sept. 2014)

Haridus

- *Erivajadustega lapsed tavakoolis*

HEV- hariduslikud erivajadused

IÕK- individuaalne õppekava

LÕK- lihtsustatud õppekava

Väikeklass

Koduõpe

*Tugiisik kooli poolt/ koostöös kohaliku
omavalitsusega/ märke REH-plaanis*

*Riigi poolt koolile makstavad pearahad
koefitsiendiga (suurus sõltub)*

Mittetulundussektor- III sektor

- *Tihti “ostavad” riik ja kohalik omavalitsus teenust MTÜ või Sihtasutuse käest*
- *Palju tööd projektipõhiselt*
- *Heategevusüritused, annetused, kampaaniad*

Aitäh kuulamast!

